

การพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานโดยใช้เพลงไทย

Development of Body Percussion Learning Activities for Elementary to Promote Percussion Basic Skills Using Thai Songs

กัญจิรา โกมลพันธ์¹ และ วิชฎาลัมพก์ เหล่าวานิช²
Kanthita Komolphan¹ and Vitchatalum Laovanich²

Article History

Receive: October 20, 2020

Revised: June 28, 2021

Accepted: June 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานโดยใช้เพลงไทย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพัฒนา 5 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง 2) สำรวจความต้องการชุดกิจกรรม 3) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 4) พัฒนาชุดกิจกรรม 5) ตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ครูดนตรีที่รู้จักร่างกายสร้างจังหวะ 30 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญการสอนเครื่องกระทบ 4 คน 3) ผู้เชี่ยวชาญการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจความต้องการจำเป็นการใช้กิจกรรมดนตรีสำหรับครู และแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ครูดนตรีมีความต้องการนำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาประยุกต์ใช้ในห้องเรียน เนื่องจากเพลงไทยเป็นเพลงที่ผู้เรียนคุ้นเคย ง่ายต่อการเรียนรู้ดนตรี แต่ยังขาดองค์ความรู้ สื่อการสอน ตัวอย่างบทเพลงหรือกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ซึ่งชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการดังกล่าว โดยมีรูปแบบเป็นหนังสือ แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ คือ 1) โครงการสอนระยะยาว 2) แผนการสอนรายคาบ 3) เนื้อหาดนตรี คือ (1) สาระทางดนตรี ประกอบด้วยโน้ตรูปแบบทำนองและโน้ตรูปแบบจังหวะ (2) ทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การเลือกใช้มือและซิงเกิล สโตรคโรล และ 4) บทเพลงไทย ซึ่งถูกเรียบเรียงขึ้นใหม่และจัดเรียงเนื้อหาให้เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน โดยชุดกิจกรรมได้ผ่านการประเมินจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

คำสำคัญ : กิจกรรมดนตรี ; กิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ ; เพลงไทย ; การละเล่นไทย ; ทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐาน

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Master's Student in Music Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University

² อาจารย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Lecturer, Faculty of Education, Chulalongkorn University

ABSTRACT

This research aims to develop body percussion learning activities for elementary to promote percussion basic skills with performing Thai songs. This project develops five stages of methodologies: 1) to review the documents and the concepts; 2) to explore the need of activities; 3) to interview the specialists; 4) to develop activities; and 5) to assure the quality of activities. The sample groups are included: 1) thirty music teachers who are familiar with body percussion; 2) four percussion specialists; and 3) three music for children activity's specialists. Research methodology were comprised of survey forms for the need of using music activities for teacher and interview forms. The results indicated that musical teachers shown their interest to integrate body percussion learning activities in music lesson. Such musical type not only represents Thai art and Thai culture but is also easy for musical learners. However, there is still lacked of knowledge, teaching materials, and concrete examples of repertoires or obvious activities. The researcher also develops activities fulfilling needs of learners that are included four elements: 1) guideline for developing a long-term teaching program; 2) Lesson plan for each class; 3) musical contents, which are consisted of melodic pattern and rhythmic pattern, and basic percussion skills, which are included musical contents with sticking and single stroke notes; and 4) Thai songs that have been newly arranged in accordance to the learners' developments. The developed assessments have been evaluated 'very good' by the experts.

Keywords : Music Activities ; Body Percussion Activities ; Thai Songs ; Thai Children's Games ; Percussion Basic Skills

บทนำ

ในปัจจุบันการเรียนการสอนดนตรีในประเทศไทยมีปัญหาหลายด้าน เช่น 1) การขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญ 2) ปัญหาด้านหลักสูตรดนตรี 3) การขาดแคลนของเครื่องดนตรี 4) ระบบการบริการ 5) ขาดแคลนงบประมาณ 6) ขาดแคลนกิจกรรมดนตรี และ 7) ปัญหาด้านหัวหน้าสถานศึกษา (Chuppunnarat, Laovanich, Laovanich and Saibunmi, 2020) ซึ่งปัญหาการขาดแคลนกิจกรรมทางดนตรีเป็นหนึ่งในปัญหาที่มีความสำคัญ เนื่องจาก กิจกรรมทางดนตรีที่หลากหลาย จะมีส่วนในการเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ ทางดนตรีให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีความเข้าใจในเนื้อหาดนตรีมากขึ้น (Dechakupt, 1999)

กิจกรรมทางดนตรีที่มีความสำคัญ และเป็นพื้นฐานในการเรียนดนตรีทุกๆ ประเภท คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับจังหวะ (Rhythm) เนื่องจากจังหวะเป็นส่วนควบคุมให้การบรรเลงดนตรีนั้นเกิดความพร้อมเพรียงและเป็นระเบียบ ทั้งการร้องเพลง การเล่นดนตรี การฟังเพลง และการทำกิจกรรมเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับจังหวะ เพราะหากในการเริ่มต้นผู้เรียนมีความเข้าใจถึงความแตกต่างของลักษณะจังหวะในแต่ละบทเพลงได้ดี ย่อมจะเป็นพื้นฐานการพัฒนาทักษะทางดนตรีด้านอื่นด้วยเช่นกัน และเครื่องดนตรีที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และพัฒนาทักษะจังหวะโดยตรงคือเครื่องดนตรีประเภทเครื่องกระทบ (Percussion) การนำกิจกรรมเข้ามาช่วยเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้นจึงเป็นสิ่งสำคัญ ร่างกายสร้างจังหวะ (Body Percussion) นั้นถือเป็นกิจกรรมดนตรีที่เสริมสร้างความรู้ด้านจังหวะโดยไม่ใช้เครื่องดนตรี ช่วยในการพัฒนาการด้านการแยกประสาทของร่างกายและการเคลื่อนไหว อีกทั้งยังช่วยทำให้สนุกกับเสียงที่สร้างสรรค์ได้จากร่างกาย โดยในประเทศไทย กิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะนั้นยังไม่มีเป็นที่ยอมรับ อีกทั้งบทเพลงหรือหนังสือที่ใช้ส่วนใหญ่นำมาจากต่างประเทศ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจนำบทเพลงไทย บทกลอน บทเพลงพื้นบ้านไทย บทเพลงไทยสำหรับเด็ก และเพลงการละเล่นเด็กไทย มาเรียบเรียงและสร้างสรรค์ให้มีความเหมาะสมกับการเรียนทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐาน ในด้านบทเพลงที่ใช้สอนดนตรีระดับเริ่มต้นนั้นนักวิชาการดนตรีศึกษา เช่น โคดาไล (Zoltan Kodaly) และ ออร์ฟ (Carl Orff) แนะนำว่าควรจะนำเพลงพื้นบ้านที่เป็นภาษาแม่มาใช้ในการเริ่มต้นเรียนรู้นดนตรี ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าหากนำเพลงไทยที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคยมาใช้เป็นวัตถุดิบในการสร้างสรรค์บทเพลง ผสมกับการนำความรู้เบื้องต้นด้านการปฏิบัติเครื่องกระทบมาออกแบบในการสร้างกิจกรรมร่างกายสร้าง

จังหวะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจเรื่องจังหวะที่เป็นพื้นฐานที่ถูกต้องในการพัฒนาต่อยอดในการเรียนทักษะเครื่องกระทบ แก่ปัญหาการขาดแคลนเครื่องดนตรี และช่วยในการอนุรักษ์คุณค่าทางภาษาและวัฒนธรรมไทยให้แก่เยาวชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ร่างกายสร้างจังหวะในรูปแบบของหนังสือ แบบเรียน และรูปแบบกิจกรรมที่ใช้บทเพลงในบริบทของสังคมไทยมาใช้เป็นวัตถุดิบ

จากความเป็นมาของปัญหาข้างต้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐาน โดยนำองค์ความรู้ในการบรรเลงเครื่องกระทบเบื้องต้นมาใช้ออกแบบกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะผสมผสานกับการนำเพลงไทยสำหรับเด็กมาเรียบเรียงและพัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบกิจกรรม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการทำความเข้าใจเรื่องทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานและยังถือเป็นการช่วยปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์เพลงไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและความคุ้นเคยในเพลงของชาติ ซึ่งเมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจพื้นฐานบทเพลงไทย มีความเข้าใจในองค์ประกอบดนตรีที่สำคัญต่างๆ โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านจังหวะ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาต่อยอดในการปฏิบัติทักษะดนตรีได้ในอนาคตได้เป็นอย่างดี โดยผลงานวิจัยและการตีพิมพ์เผยแพร่ฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากหน่วยปฏิบัติการวิจัย (RU) วัฒนธรรมสยามศึกษา: การวิจัยและนวัตกรรมสังคม และโครงการนวัตวิทย์ทางศิลปวัฒนธรรม (761008-03AC) กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานโดยใช้เพลงไทย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และทบทวนข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วิทยุ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งรายละเอียดข้อมูลทั้งหมดเป็น 3 ตอน ดังนี้ 1) ชุดกิจกรรม 2) ร่างกายสร้างจังหวะ และ 3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ชุดกิจกรรมหรือชุดการสอน มาจากคำว่า Instructional Package เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่จัดเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่ง ซึ่งนำเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับโดยจัดไว้เป็นชุด ๆ และนำเอาสื่อประสม (Multimedia) หลายชนิดมารวบรวม โดยสื่อบางชนิดใช้เพื่อสร้างความสนใจ ใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความต้องการในการหาข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจอันลึกซึ้งรอบด้านของข้อมูลช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Kaunhavech, 2000)

สำหรับองค์ประกอบของชุดกิจกรรมด้านดนตรีที่ควรมีนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการทั่วไปของทักษะปฏิบัติดนตรีบูรณาการกับองค์ประกอบของชุดกิจกรรม สรุปได้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการคู่มือหรือแผนการสอนสำหรับครูผู้สอนเพื่อให้ผู้สอนเข้าใจถึงความเป็นมาและความสำคัญของชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะที่ถูกต้องและเหมาะสมกับการนำไปใช้ส่งเสริมการทำกิจกรรมดนตรีเพื่อพัฒนาทักษะทางดนตรี 2) ด้านเนื้อหาเนื่องจากกิจกรรมดนตรีแต่ละกิจกรรมมีระดับความยากง่าย และบทเรียนที่เลือกใช้แตกต่างกัน ครูผู้สอนจึงควรมีแนวทางในการจัดกิจกรรม เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ช่วยให้การสอนตรงกับเนื้อหาที่ชุดกิจกรรมกำหนดให้ และช่วยให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพไม่หลุดประเด็นที่ต้องการโดยมีการจัดเรียงของข้อมูลและคัดเลือกกิจกรรมดนตรีที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และ 3) ด้านการประเมิน ควรมีการสร้างแบบทดสอบสำหรับผู้เรียนโดยการทดสอบก่อนเรียนอาจะเป็นการสังเกตหรือบรรยายพูดคุย และมีการวัดความรู้ความเข้าใจหลังเรียนแบบทดสอบ (Bunjongsin, 1995 ; Kaunhavech, 2000)

2. ร่างกายสร้างจังหวะ (Body Percussion) เป็นศิลปะการใช้ร่างกายเพื่อสร้างลักษณะเสียงให้มีความเป็นเอกลักษณ์ โดยอดีตมนุษย์นำมาพัฒนาเป็นการติดต่อสื่อสารกันในสังคม ถือเป็นส่วนหนึ่งในของวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่นที่ร่างกายสร้างจังหวะถูกพบในบริบทที่หลากหลายซึ่งบางวิธีการยากที่จะตีความหมายและอาจถูกจัดอยู่ในรูปแบบของพิธีกรรมการแสดง ของชนเผ่าต่างๆ ที่ใช้ในการเต้น และร้องเพลงถ่ายทอดความรู้สึกในด้านความบันเทิงแก่เผ่าของตน เช่น การตบมือที่มีพลัง มีความแม่นยำและมั่นคง เต็มเปี่ยมไปด้วยความมั่นใจมักจะถูกพบในชนชาติอาฟริกัน อเมริกัน การตบมือแบบซับซ้อนและมีจังหวะซับซ้อนในการตบมือนั้นถูกพบในดนตรีของ ฟลามenco การตบมือแบบกาเมลัน ของชาวจาวา ในประเทศอินโดนีเซีย การทุบหน้าอกของชนเผ่าเมารี และการตบนิ้วของนักดนตรีแจ๊ส มีการค้นพบการปรบมือและใช้ร่างกาย

ในการแสดงที่หลากหลาย (Goodkin, 2002) สิ่งเหล่านี้ไม่ได้แสดงให้เห็นเพียงที่มาของการใช้ร่างกายสร้างจังหวะ แต่ยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของวัฒนธรรมที่ต่างๆ ที่ทรงคุณค่าในแต่ละที่อีกด้วย

Narkwong (1999) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างเสียงจากร่างกายหลากหลายรูปแบบของมนุษย์ โดยระบุเสียงจากร่างกายที่เป็นสากล 4 รูปแบบ ดังนี้คือ 1) การตบมือ (Clap หรือ Clapping Hand) 2) การตบตัก (Pat หรือ Knee – Patting) 3) การย่ำเท้า (Stomp หรือ Stamping) 4) การตีดนิ้ว (Snap หรือ Snapping the Fingers) มินักการศึกษาด้านดนตรีจำนวนมากได้นำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาประยุกต์ใช้โดยสามารถสรุปข้อดี คือ 1) สามารถเข้าถึงได้ง่ายทำความเข้าใจและปฏิบัติได้สะดวก (Accessible) 2) ไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับเครื่องดนตรี (Inexpensive) 3) เคลื่อนไหวได้สะดวก (Mobile) 4) ส่งเสริมความสามารถด้านการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ (Creative Expression) (Ahokas, 2015)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในด้านความสำคัญของการศึกษากิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Ahokas (2015) ในประเทศฟินแลนด์โดยการนำวิชาดนตรีกับการเคลื่อนไหวมาใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีเสริมหลักสูตรและจัดสอนครูดนตรีเพื่อนำไปสอนในชั้นเรียนต่อไปโดยใช้เครื่องกระทบและร่างกายสร้างจังหวะเป็นหลักในการทำความเข้าใจเนื้อหาดนตรีของผู้เรียน นอกจากนี้ในประเทศสเปนยังมีการนำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาสอนทักษะพื้นฐานทางดนตรีสำหรับผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยขึ้นไปทั้งในและนอกโรงเรียนโดยมีผู้ให้ความสนใจมาก อีกทั้งยังนำไปใช้เป็นสำหรับบำบัดรักษาโรคเกี่ยวกับความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว และพัฒนาการด้านความจำ ด้านอารมณ์ และด้านการเข้าสังคมสำหรับผู้ป่วยและผู้สูงอายุ (Romeo, 2013) สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ จึงนำมาเป็นต้นแบบในการพัฒนาศักยภาพของครูและชุดกิจกรรมที่จัดสร้างขึ้น สำหรับในประเทศไทยมีงานวิจัยที่นำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาเป็นหนึ่งในการสอนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจด้านจังหวะของนักเรียนวงโยธวาทิตระดับประถมศึกษาผ่านรูปแบบการใช้กิจกรรม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของออร์ฟ (Carl Orff) ด้านการนำกิจกรรมต่างๆ ทั้งการร้อง บรรเลงดนตรี และใช้ร่างกายสร้างจังหวะ โดยผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนเกิดความพึงพอใจหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม อีกทั้งมีพัฒนาการด้านจังหวะที่ดีขึ้นกว่าการสอนดนตรีแบบเดิม ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการเข้าสังคมจากการร่วมกิจกรรมกับเพื่อนในกลุ่ม เกิดความสนุกสนาน และยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการเล่นดนตรี (Laithong, 2017) วิจัยเล่มนี้ทำให้เห็นถึงความสอดคล้องของการนำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาใช้กับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงกระบวนการเรียบเรียงบทเพลงที่ผู้วิจัยนำมาเป็นต้นแบบที่สำคัญในการนำมาวิเคราะห์และพัฒนาเป็นบทเพลงไทยในวิจัยครั้งนี้

บทความวิจัยด้านดนตรีเรื่องผลการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการร่วมสร้างดนตรีที่มีต่อพฤติกรรมเสริมสร้างสังคมของเด็กอนุบาล ที่นำกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะและเสียงเพลง การฝึกให้ผู้เรียนแต่งเพลงสั้นๆ โดยใช้เครื่องกระทบ อีกทั้งยังมีการฝึกซ้อมเพื่อแสดงดนตรีบนเวทีจริงทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ส่งผลให้สภาพอารมณ์หลังการทำกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์ดี และนักเรียนอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างสังคมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Sangsai, 2016) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์ในการเลือกบทเพลง ความสำคัญในการใช้เครื่องกระทบมา และวิธีการการฝึกซ้อมดนตรีในการเตรียมการแสดง

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการนำการละเล่นและเพลงพื้นบ้านไทยมาใช้เป็นสื่อในการเรียนรู้และบูรณาการกับการจัดกิจกรรมต่างๆ มีงานวิจัยเรื่องผลของโปรแกรมกลุ่มการละเล่นพื้นบ้านไทยที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกสเปกตรัมอายุ 6-9 ปี ซึ่งนำการละเล่นไทยมาใช้โดยผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนมีคะแนนทักษะทางสังคมด้านปฏิสัมพันธ์ที่ดี อีกทั้งยังมีการพัฒนาการด้านภาษาและการเข้าสังคมที่สูงขึ้น ซึ่งถือเป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมไทยให้แก่ผู้สอนและผู้เรียนโดยมีข้อเสนอแนะให้นำการละเล่นไทยไปปรับใช้ทั้งในด้านการบำบัดรักษาและการใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ประกอบวิชาต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ทั้งในการเข้าสังคม การรู้จักวิธีการละเล่นไทย และยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการให้ผู้เรียนในหลายด้าน (Paengkumhug, Sanjamsai and Piasai, 2019) สอดคล้องกับงานวิจัยที่นำเพลงพื้นบ้านไทยมาเรียบเรียงเป็นบทเพลงเพื่อประกอบเป็นแบบเรียนสำหรับเครื่องดนตรีต่างๆ อาทิเช่น การใช้เพลงพื้นบ้านในแบบเรียนเปียโนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความคุ้นเคยกับเพลงไทยและทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา สำเนียง และเสริมสร้างทักษะเปียโนที่สอดคล้องกับการวัดความรู้ด้านเปียโนของต่างประเทศ (Thuntaweche, 2014 ; Phattanawerangkul, 2016)

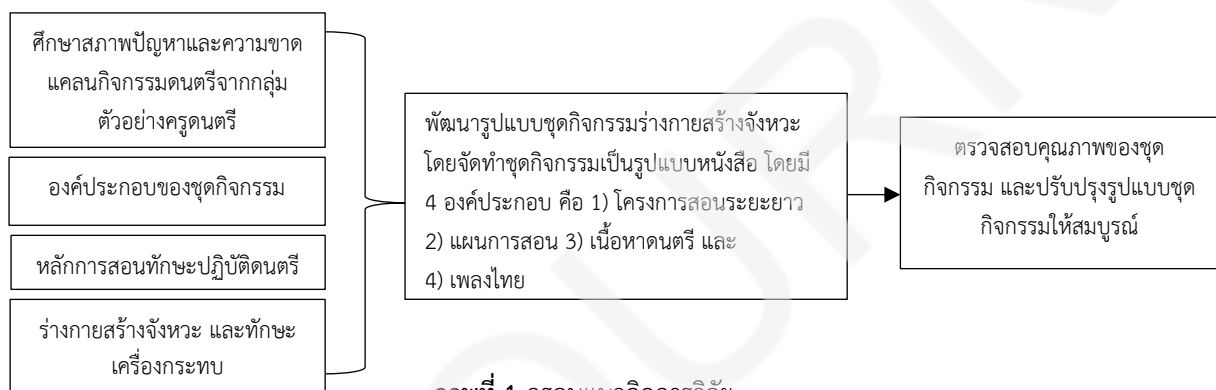
จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่ามีงานวิจัยที่เห็นความสำคัญขององค์ประกอบด้านกิจกรรมดนตรี ร่างกายสร้างจังหวะ การใช้เครื่องกระทบ อีกทั้งด้านการนำเพลงไทยและการละเล่นมาใช้จำนวนมาก แต่ยังไม่พบการนำบทเพลงไทยมาเรียบเรียงสำหรับกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำแนวคิดร่างกายสร้างจังหวะ มาเป็นหลักในการสร้างชุดกิจกรรมโดยใช้เพลงไทยและสอดแทรกการละเล่นไทยเพื่อเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาบทเพลงและ

องค์ประกอบดนตรีด้านต่างๆ อย่างง่ายโดยใช้ทักษะที่มีความเป็นธรรมชาติ เข้าใจง่าย สะดวก ไม่ต้องใช้อุปกรณ์เสริมอีกทั้งยังเหมาะสมกับผู้เรียนเริ่มต้นนั่นคือทักษะเครื่องกระทบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาและความขาดแคลนจากกลุ่มตัวอย่างครูดนตรีเพื่อให้ได้ข้อมูลปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ประเด็นที่ครูดนตรีต้องการและศึกษาแนวคิดทฤษฎีขั้นตอนการพัฒนาชุดกิจกรรมประกอบด้วย องค์ประกอบของชุดกิจกรรม (Kaunhavech, 2000) หลักการสอนทักษะปฏิบัติดนตรี (Suttachitt, 1993a) ร่างกายสร้างจังหวะ (Body Percussion) และทักษะเครื่องกระทบ (Percussion Skill) (Percussive Art Society, 1984 ; Peebung, 2016) เพื่อให้ได้ข้อมูลเนื้อหาที่เป็นแนวคิดหลักในการพัฒนารูปแบบชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ โดยผู้วิจัยได้ 4 องค์ประกอบที่สำคัญมาจัดทำเป็นชุดกิจกรรม จากนั้นจึงนำไปตรวจสอบเพื่อให้มีคุณภาพผ่านตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดจากการศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา 5 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง 2) สำรวจความต้องการชุดกิจกรรม 3) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 4) พัฒนาชุดกิจกรรม 5) ตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรม

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ครูดนตรีและผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1. ครูดนตรีที่ใช้กิจกรรมดนตรีในการสอนและรู้จักกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะจำนวน 30 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นครูในโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชน โรงเรียนนานาชาติ ครูในสถาบันดนตรีและครูพิเศษวงโยธวาทิต เพื่อทราบข้อมูลด้านสภาพและปัญหาในปัจจุบัน วิธีการสอนและการใช้งานกิจกรรมดนตรีในบริบทประเทศไทย รูปแบบกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของครูผู้สอน และความสำคัญของการใช้เพลงไทยกับการสอนดนตรี โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความต้องการจำเป็นและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำรูปแบบและเนื้อหาให้เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้เชี่ยวชาญแบ่งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบชุดกิจกรรมเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญการสอนเครื่องกระทบ จำนวน 4 คน โดยมีเกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติ คือ 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์เชี่ยวชาญในทักษะเครื่องดนตรีกระทบไม่ต่ำกว่า 20 ปี 2) เชี่ยวชาญในด้านการสอนทักษะเครื่องกระทบไม่ต่ำกว่า 10 ปี และ 3) มีผลงานในการปฏิบัติเครื่องกระทบอย่างสม่ำเสมอเนื่องทั้งในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก จำนวน 3 คน โดยมีเกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติ คือ 1) เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องทางด้านดนตรีศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท 2) เชี่ยวชาญในด้านการสอน

กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กไม่ต่ำกว่า 10 ปี และ 3) มีผลงานด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก เขียนหนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัย รวมกันไม่น้อยกว่า 5 ผลงาน และเชี่ยวชาญด้านบทเพลงไทย เพลงการละเล่นไทย และ เพลงพื้นบ้านไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการใช้ชุดกิจกรรมการสอนดนตรีสำหรับเด็ก (Needs Assessment) ที่ผู้วิจัย สร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อสำรวจความต้องการใช้ชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ โดยแบ่งเป็น 1) ด้านข้อมูลส่วนตัวประสบการณ์ การสอนดนตรีของครู 2) ด้านข้อมูลกิจกรรมดนตรีซึ่งครอบคลุมด้านความสำคัญของการใช้กิจกรรมดนตรีในการเรียนการสอน ปัญหาในการสอนดนตรี บทเพลงไทยที่เหมาะสมสำหรับการสอนดนตรี และ 3) ด้านข้อมูลการใช้กิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ และความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมกับเครื่องกระทบ

2. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์รายบุคคลแบบกึ่งโครงสร้าง พร้อมทั้งกำหนดกรอบประเด็น (Thematic framework) เพื่อให้ได้ความสอดคล้องและความแตกต่างของข้อมูล และได้องค์ประกอบของชุดกิจกรรมให้ครบทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดการรูปแบบ 2) ด้านเนื้อหาที่เลือกใช้ และ 3) ด้านการประเมินผลและคำแนะนำเพิ่มเติม (Kaunhavech, 2000) และหลักการสอนทักษะปฏิบัติดนตรี ทั้ง 7 ข้อ (Suttachitt, 1993b) โดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญการสอนเครื่องกระทบ กำหนดรูปแบบแบบสัมภาษณ์ 3 ด้าน คือ 1) ด้านรูปแบบชุดกิจกรรม 2) ด้านเนื้อหาทักษะเครื่องกระทบขั้น พื้นฐาน สอบถามเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกหัด บทเพลง และเนื้อหาที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนทักษะเครื่องกระทบ ขั้นพื้นฐาน และ 3) ด้านคำแนะนำเพิ่มเติม ด้านกลุ่มผู้เชี่ยวชาญการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก กำหนดรูปแบบแบบ สัมภาษณ์ 3 ด้าน คือ 1) ด้านรูปแบบชุดกิจกรรม 2) ด้านแผนการจัดการกิจกรรมและเนื้อหาทางดนตรี และ 3) ด้านคำแนะนำ เพิ่มเติม จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้อาภิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้การวิเคราะห์ส่วนประกอบ (Component Analysis) (Chantavanich, 2009) เพื่อสรุปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเป็นชุดกิจกรรมต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือแบบสำรวจ (Needs Assessment) โดยสรุปประเด็นความต้องการจากการศึกษาแนวคิดและ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการทางดนตรี (Chuppunnarat et al., 2020) จากนั้นจึงจัดทำแบบสำรวจที่มุ่งเน้น สำรวจกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะโดยให้ครูดนตรีทั้งหมด 30 คน ใช้ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2562 และเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์รายบุคคลแบบกึ่งโครงสร้างผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 7 คน ใช้ระยะเวลาดังแต่เดือนเมษายน พ.ศ.2562 โดยเก็บข้อมูลผู้ทำแบบสำรวจและผู้เชี่ยวชาญได้ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและนำข้อมูลที่นำมาพัฒนาเป็นชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะที่ตอบสนอง ต่อความต้องการของครูดนตรีและตรงตามเกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยมีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีดำเนินการวิจัย เชิงพัฒนา ทั้ง 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวคิดทฤษฎีขั้นตอนการพัฒนาชุดกิจกรรม และองค์ประกอบ ของชุดกิจกรรม (Kaunhavech, 2000) โดยใช้หลักการสอนทักษะปฏิบัติดนตรี (Suttachitt, 1993b) เป็นแนวคิดหลักในการ จัดทำเนื้อหา ประกอบกับศึกษาแนวคิดร่างกายสร้างจังหวะและทักษะเครื่องกระทบโดยผู้วิจัยสามารถสรุปแนวคิดหลักได้ ดัง ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ศึกษาขั้นตอนการพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา การพัฒนาชุด กิจกรรม	ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบของ ชุดกิจกรรม	ขั้นตอนที่ 3 ศึกษา หลักการสอนทักษะ ปฏิบัติดนตรี	ขั้นตอนที่ 4 ศึกษา ร่างกายสร้าง จังหวะ	ขั้นตอนที่ 5 ศึกษา ทักษะเครื่องกระทบ
1. การจัดการ 2. เนื้อหา 3. การประเมินผล	1. คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม 2. การจัดเรียงข้อมูลระดับความยาก ง่ายตามขั้นตอนกำหนดไว้ในชุด กิจกรรม 3. การกำหนดวัตถุประสงค์ของ กิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ 4. แบบประเมินผล หรือแบบทดสอบ	1. เสี่ยงก่อนสัญลักษณ์ 2. ความถูกต้องและความ ไพเราะ 3. ความมีดนตรีการ 4. ทักษะการฝึกซ้อม 5. ทักษะการแสดง 6. การประเมินผลตนเอง 7. การแก้ไขปรับปรุงและ การพัฒนาทักษะ	แบ่งออกเป็น 4 ท่า ที่สำคัญต่อ พัฒนาการเรียนรู้ ทางร่างกายของ เด็ก 1. ตบมือ (Clap) 2. ตบตัก (Pat) 3. ย่ำเท้า (Stomp) 4. ตีตื้น (Snap)	แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ หลักที่สำคัญจาก 40 รูทีเมนต์ และหลักการ ปฏิบัติเครื่องกระทบ ขั้นพื้นฐาน 1. การเลือกใช้มือ (Sticking) 2. จิงเกิลสโตรคโรล (Single Stroke Roll)

จากนั้นผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อมูลต้นแบบสำหรับใช้พัฒนาการเลือกใช้เพลงไทย กิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ และการสอนทักษะเครื่องกระทบ โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ศึกษาหนังสือเกี่ยวกับการคัดเลือกเนื้อหาและบทเพลงไทยที่ใช้ในการสอนผู้เรียนระดับเริ่มต้น 4 เล่ม โดยวิเคราะห์และคัดเลือกบทเพลงจากจุดสำคัญของเพลง ประวัติความเป็นมา ความน่าสนใจของเนื้อหา การทำความเข้าใจบทเพลง และระดับความเหมาะสมของการนำมาเรียบเรียงเป็นโน้ตร่างกายสร้างจังหวะ ประกอบด้วย 1) การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา (Bunjongsin, 1995) 2) พฤติกรรมการสอนดนตรี (Suttachitt, 1993a) 3) กิจกรรมดนตรีสำหรับครู (Suttachitt, 1993b) และ 4) การสอนดนตรีสำหรับเด็ก (Narkwong, 2000)

ด้านที่ 2 ศึกษาหนังสือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ 4 เล่ม โดยหนังสือทุกเล่มใช้ร่างกายสร้างจังหวะเป็นหลักสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยศึกษาด้านหลักการและปัจจัยในการสร้างชุดกิจกรรม โน้ตร่างกายสร้างจังหวะ วิธีการเลือกใช้สีสันเชื่อมโยงกับโน้ตดนตรี วิธีการคัดเลือกเนื้อหาในแต่ละกิจกรรม และบทเพลงที่เลือกใช้ หนังสือทั้ง 4 เล่ม ประกอบด้วย 1) Body Percussion Sounds and Rhythms (Filz, 2011) 2) Sound Ideas Activities for The Percussion (Goodkin, 2002) 3) เพลงแบบออร์ฟ (Narkwong, 2005) และ 4) การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ (Narkwong, 1999)

ด้านที่ 3 ศึกษาหนังสือเกี่ยวกับการสอนทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐาน 4 เล่ม โดยเป็นหนังสือที่มีการสอนทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานไปจนถึงทักษะขั้นสูง ผู้วิจัยศึกษาทักษะขั้นพื้นฐานเป็นหลักโดยเน้นเฉพาะทักษะที่จำเป็น มีการใช้ร่างกายอย่างเป็นธรรมชาติ ไม่เน้นการใช้เครื่องดนตรี และสามารถพัฒนาทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานและสูงขึ้นต่อไปได้ หนังสือทั้ง 4 เล่ม ประกอบด้วย 1) Teaching Percussion (Cook, 1997) 2) Podemski's Standard Snare Drum Method (Podemski, 1940) 3) Stick Control for The Snare Drummer (Stone, 1963) และ 4) A Hundred Pieces for Snare Drum (Ajiro and Okada, 1985) จากนั้นผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาสร้างเพื่อเป็นแนวคิดหลักในจัดกิจกรรมสร้างคู่มือการสอน กำหนดเนื้อหา และ สร้างแบบฝึกหัดที่เป็นต้นแบบชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะโดยใช้เพลงไทยเพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานต่อไป

2. สำนวจความต้องการจำเป็นของการพัฒนาชุดกิจกรรม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแผนภูมิตาราง และข้อเสนอแนะของครูดนตรีที่ได้จากแบบสำรวจ

3. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ส่วนประกอบ (Component Analysis) (Chantavanich, 2009) ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์เป็นด้านแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเครื่องกระทบและด้านผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก

4. พัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง การสำวจความต้องการจำเป็น และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มาเป็นแนวคิดหลักในการออกแบบชุดกิจกรรม โดยเริ่มต้นจากการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดรูปแบบกิจกรรมโดยเรียงลำดับเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับพัฒนาการและ

ความสามารถของผู้เรียน เรียบเรียงบทเพลงให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการบันทึกเสียง คลิปวิดีโอ สื่อการสอน ออกแบบโน้ตที่มีความพิเศษที่ใช้ในการสอนร่างกายสร้างจังหวะ จากนั้นนำวัตถุดิบทั้งหมดมาร้อยเรียงเป็นแผนการสอน จำนวน 8 แผน และจัดทำคู่มือครูเพื่ออธิบายวิธีการใช้ชุดการสอนดังกล่าว

5. ตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ ผู้วิจัยเลือกใช้การตรวจสอบแบบยืนยันผลการวิจัย (Confirming Sampling) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม โดยจัดการสัมภาษณ์เป็นจำนวน 2 ครั้ง นั้นมีความเหมาะสมและข้อมูลที่ได้มีความสอดคล้องกัน จากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ชุดกิจกรรมมีความสมบูรณ์ต่อไป

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานโดยใช้เพลงไทย ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัย 3 ด้าน คือ 1) ผลการสำรวจความต้องการจำเป็นในการใช้การชุดกิจกรรมดนตรีสร้างจังหวะ 2) การพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ และ 3) ผลจากการตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ ดังนี้

1. ผลการสำรวจความต้องการจำเป็นในการใช้การชุดกิจกรรมดนตรีสร้างจังหวะ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการสำรวจความต้องการจำเป็นในการใช้การชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ

ด้านปัญหาและความต้องการจำเป็นของครูดนตรี	ค่าเฉลี่ยร้อยละ
1. ปัญหาด้านจำนวนของนักเรียนที่มีมากเกินไปในห้องเรียน	51.90
2. ไม่ทราบแหล่งที่มาของกิจกรรม	40.70
3. นักเรียนไม่ให้ความสนใจในเนื้อหาดนตรี	39.30
4. ครูสนใจในการนำกิจกรรมดนตรีมาใช้ร่วมกับการสอนกับเนื้อหาปกติ แต่ไม่สามารถหาตัวอย่างกิจกรรมทางดนตรีที่เหมาะสมได้	25.00
ด้านความสนใจในการใช้กิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ	
1. ครูดนตรีเห็นว่ากิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะส่งผลต่อการเรียนรู้และมีความสัมพันธ์กับการเรียนดนตรี อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เครื่องกระทบได้	100.00
2. ครูดนตรีให้ความเห็นตรงกันเกี่ยวกับการนำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาปรับใช้ในการสอนดนตรีทั่วไป	100.00
3. ครูดนตรีเห็นว่ากิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการเรียนรู้ทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐาน	96.70
4. ครูดนตรีเห็นว่า การจัดทำชุดกิจกรรมเป็นสิ่งที่น่าสนใจและมีความต้องการนำมาเลือกใช้งานในการสอนดนตรีต่อไป และครูเคยนำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาใช้ในการจัดการเรียนรู้นดนตรี	86.70

ผลการสำรวจที่ได้คือ ในด้านปัญหาและความต้องการจำเป็นของครูดนตรี ครูแต่ละคนมีความต้องการที่แตกต่างกัน ตามบริบทโรงเรียนและสถานศึกษาที่สอน ส่วนในด้านความสนใจในการใช้กิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะนั้นเห็นได้ว่าครูส่วนมากมีความเห็นสอดคล้องกันและเป็นเชิงบวกในการจัดทำและพัฒนาชุดกิจกรรม โดยเห็นว่าเป็นสิ่งที่น่าจะนำมาใช้ในการสอน และการที่มีคู่มือแนะนำชุดกิจกรรมเป็นสิ่งที่ดีต่อระบบการศึกษาในปัจจุบัน สามารถอธิบายได้ดังนี้

1) ด้านสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของครูดนตรีโดย 51.90 มีปัญหาด้านจำนวนของนักเรียนที่มีมากเกินไป นั้น ซึ่งไม่สามารถแก้ไขได้หากแต่ครูสามารถจัดหากิจกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับจำนวนผู้เรียนได้ ร้อยละ 40.70 นั้นไม่ทราบแหล่งที่มาของกิจกรรม หากผู้วิจัยนำกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทไทยและยังช่วยเสริมสร้างความรู้ด้านดนตรีมารวบรวมให้ครูและจะถือได้ว่าตอบสนองต่อความต้องการด้านนี้ ครูร้อยละ 39.30 เห็นว่านักเรียนไม่ให้ความสนใจในการเรียนดนตรี โดยผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการสร้างความคุ้นเคยต่อบทเพลงและกิจกรรมและสร้างความสนุกสนานที่สามารถพัฒนาศักยภาพให้ผู้เรียน ดังเช่นการนำเพลงไทย และการละเล่นไทยเข้ามาเสริมกับร่างกายสร้างจังหวะจะเป็นแนวทางที่ดีในการ

ต่อยอดความสนใจของผู้เรียน และครูดนตรีร้อยละ 25.00 มีความสนใจในการนำกิจกรรมดนตรีมาใช้ร่วมกับการสอนกับเนื้อหาปกติแต่ไม่สามารถหาตัวอย่างกิจกรรมทางดนตรีที่เหมาะสมได้ ดังนั้นจึงไม่ได้นำกิจกรรมดนตรีมาใช้สอนในห้องเรียนแต่เลือกที่จะสอนเพียงเนื้อหาปกติเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Phattanawerangkul, 2016; Tongkampanit, 2018; Chuppunnarat et al., 2020) ที่พบว่า ในประเทศไทยมีปัญหาหลายประการในการเรียนเครื่องกระทบ คือมีความขาดแคลนเครื่องดนตรี จำนวนครูผู้สอนที่มีความรู้เฉพาะเครื่องดนตรีไม่เพียงพอทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับความรู้ด้านทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานอย่างถูกต้อง 2) ด้านความสนใจในการใช้กิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะพบว่าครูร้อยละ 86.70 เคยนำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาใช้ ครูร้อยละ 96.70 เห็นว่ากิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมีความสัมพันธ์และส่งผลดีต่อการเรียนรู้ทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐาน ครูร้อยละ 100.00 ให้ความเห็นตรงกันเกี่ยวกับการนำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาปรับใช้ในการสอนดนตรีทั่วไป อีกทั้งยังส่งผลดีต่อการเรียนรู้ทั้งยังช่วยส่งเสริมการเรียนเครื่องกระทบ การจัดทำชุดกิจกรรมจึงถือเป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการของครูสามารถนำมาเลือกใช้งานในด้านการสอนดนตรีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ahokas (2015) ที่แนะนำให้ใช้เครื่องกระทบและร่างกายสร้างจังหวะเป็นหลักในการการทำความเข้าใจเนื้อหาดนตรีของผู้เรียน จากข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ว่าการพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานโดยใช้เพลงไทย มีความต้องการและจำเป็นสำหรับครูในดนตรีในระดับประถมศึกษา

2. การพัฒนาชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานโดยใช้เพลงไทย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาชุดกิจกรรมที่เหมาะสมควรเป็นรูปแบบของหนังสือเนื่องจากมีลักษณะทางกายภาพที่จับต้องง่าย สามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างสะดวก สอดคล้องกับงานวิจัยและผลงานหนังสือดนตรียางค์ที่มีแนวคิดในการจัดทำแบบเรียนเปียโนโดยใช้เพลงไทยสำหรับเด็กในรูปแบบหนังสือเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สอนและผู้เรียนในการนำไปใช้ที่สะดวกและมีสีสันรูปร่างที่สวยงามน่าชม (Phattanawerangkul, 2016) โดยข้อคิดต่างที่ผู้วิจัยนำเสนอคือควรมีการเพิ่มเติมข้อมูลที่เป็นสื่อออนไลน์ หรือเป็นคลิปวิดีโอบรรจุในเวปเพจเพื่อเป็นตัวเลือกให้กับครูผู้สอนได้นำไปใช้ต่อไป โดยในหนังสือชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะนั้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 โครงการสอนระยะยาว ประกอบด้วย 7 หัวข้อ ดังนี้ 1) ชื่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 8 แผน 2) ประเภทของบทเพลงที่นำมาใช้ ประกอบด้วย เพลงไทย เพลงการละเล่นไทย เพลงพื้นบ้านไทยและการร่ายรำ โดยมีการเรียบเรียงบทเพลงให้เหมาะสมกับการใช้ร่างกายสร้างจังหวะ คัดเลือกทำนองหลักของเพลงไทยและนำสัญลักษณ์ดนตรีที่สำคัญมาใช้ 3) ประเภทของกิจกรรมเข้าจังหวะ ประกอบด้วย การร้องเพลงประกอบท่าทาง (Motion Song) การเล่นตามเรื่องเล่า (Story Play) การเล่นเกมดนตรี (Musical Games) การเต้นรำพื้นเมือง (Folk Dance) และการเล่นแบบคิดสร้างสรรค์ (Creative Rhythm) (Jirasatit, 1994) 4) สัญลักษณ์ร่างกายสร้างจังหวะ 4 ท่า คือ ตบมือ ตบตัก ย่ำเท้า และตีดนนิ้ว 5) สารทางดนตรี ประกอบด้วยเครื่องหมายกำหนดจังหวะ และสัญลักษณ์ตัวโน้ต ตัวหยุดที่ผู้วิจัยสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ 6) ทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การเลือกใช้มือ และซิงเกิลสโตรคโรล และ 7) สื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้ ประกอบด้วย 7.1) โน้ตเพลงกำมือที่ใช้สัญลักษณ์ร่างกายสร้างจังหวะซึ่งถูกเรียบเรียงใหม่ทั้งหมด 8 บทเพลง เพื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะโดยมีทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานเข้ามาเป็นส่วนสำคัญของการสอน 7.2) การ์ดจังหวะที่ผู้วิจัยสร้างสรรค์ขึ้นจากโน้ตร่างกายสร้างจังหวะนำมาแบ่งย่อยให้เป็นรูปแบบจังหวะที่สำคัญของแต่ละบทเพลง 7.3) คลิปวิดีโออธิบายแผนการสอนตามวัตถุประสงค์แต่ละแผน 7.4) เครื่องเคาะจังหวะ (Metronome) เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักจังหวะที่มั่นคง 7.5) รูปภาพประกอบท่าทางของแต่ละบทเพลง โดยจัดเรียงข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งานสูงสุด โดยมีรายละเอียด ดังภาพที่ 1

โครงการสอนชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ					
ชื่อ	ประเภท	ร่างกายสร้างจังหวะ	สาระทางดนตรี	ทักษะเครื่องกระทบ	สื่อการเรียนรู้
แผนที่ 1 เพลงกำมือ	เพลงประกอบกิจกรรม		1. และ 2. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ 2/4 3. อัตราความเร็ว 100 – 130 4. องค์ประกอบดนตรี - รูปแบบทำนอง (Melodic Pattern) และรูปแบบจังหวะ (Rhythmic Pattern) 5. คีตลักษณ์ - AB	การเลือกใช้มือ	โน้ตเพลงกำมือ, การ์ดจังหวะ และคลิปวิดีโอจากสื่อออนไลน์
แผนที่ 2 เพลงกรว๊กรไ้ ไข่ ผ้าไหม	บทร้องประกอบการเล่นไทย		1. และ 2. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ 2/4 3. อัตราความเร็ว 85 – 95 4. องค์ประกอบดนตรี - การซ้ำทำนอง (Repeat) 5. คีตลักษณ์ - AB	การเลือกใช้มือ	โน้ตเพลงกรว๊กรไ้ ไข่ ผ้าไหม, การ์ดจังหวะ และบทกรว๊กรไ้
แผนที่ 3 เพลงเต่า	เพลงสำหรับเด็ก		1. และ 2. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ 4/4 3. อัตราความเร็ว 95 – 120 4. องค์ประกอบดนตรี - การซ้ำทำนอง (Repeat) 5. คีตลักษณ์ - AB	การเลือกใช้มือ	โน้ตเพลงเต่า, การ์ดจังหวะ, คลิปวิดีโอ และหนังสือนิทานเรื่องกระต่ายกับเต่า
แผนที่ 4 เพลงลิง	เพลงสำหรับเด็ก		1. และ 2. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ 4/4 3. อัตราความเร็ว 110 – 120 4. องค์ประกอบดนตรี - ความดัง-เบา (Dynamics) - mf , f และการค่อยๆ ดังขึ้น (Crescendo) ฝึกการควบคุมกล้ามเนื้อช่วยให้อ่านโน้ตเพลงสร้างจังหวะ - เบาของเสียง 5. คีตลักษณ์ - AB	การเลือกใช้มือ	โน้ตเพลงลิง, การ์ดจังหวะ, คลิปวิดีโอ และภาพลิง

ภาพที่ 1 โครงการสอนระยะยาว

องค์ประกอบที่ 2 แผนการสอนรายคาบ ผู้วิจัยใช้หลักการเขียนแผนการสอน (Suttachitt, 1993b) โดยแบ่งออกเป็น 7 หัวข้อ ดังนี้ 1) แนวคิด 2) จุดประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อการเรียนรู้ 6) การวัดผล และ 7) ข้อเสนอแนะ โดยมีการกำหนดระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้สอนสามารถนำเนื้อหามาปรับใช้เป็นกิจกรรมเสริมในห้องเรียนได้โดยเนื้อหาจะแตกต่างกันไปในแต่ละสัปดาห์ เช่น การเคลื่อนไหวและจังหวะกับเสียงเพลง การสร้างสรรค์ท่าทางและดนตรี การออกกำลังกาย การละเล่นเด็กไทย การรำยรำ และการเล่านิทาน เป็นต้น ส่วนแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผน ใช้ชื่อตามเพลงไทยแต่ละเพลงโดยเนื้อหาผ่านการใช้ร่างกายสร้างจังหวะสร้างรูปแบบทำนองและท่าทางตามบทเพลงที่แตกต่างกัน ดังภาพที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้อาชีพที่ 1 เพลงกำมือ						
แนวคิด	จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดผล	ข้อเสนอแนะ
1. ร่างกายสร้างจังหวะ หรือ Body Percussion เป็นการสร้างเสียงที่แตกต่างกัน 2. เสียงตบมือและเสียงตบเท้าทำให้ผู้เรียนสามารถแยกความแตกต่างของลักษณะเสียงได้ 3. การฝึกเคลื่อนไหวตามรูปแบบทำนอง (Melodic Pattern) และรูปแบบจังหวะ (Rhythmic Pattern) ช่วยให้สามารถแยกแยะของรูปแบบทั้งสองได้	1. ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงท่าทางของร่างกายสร้างจังหวะได้ 2. ผู้เรียนสามารถร้องเพลง ตบมือลงจังหวะ และตบมือเป็นทำนองเพลงกำมือได้อย่างถูกต้อง 3. ผู้เรียนสามารถโน้ตเพลงกำมือได้	1. ร่างกายสร้างจังหวะ (Body Percussion) - ตบมือ (Clap) - ตบเท้า (Pat) - ทำนองสำหรับแยกแยะเสียง 2. โน้ตดนตรี (Note) - โน้ตตัวขาว (Half Note) - โน้ตตัวดำ (Quarter Note) - โน้ตตัวขาว 1 ชิ้น (Eighth Note) 3. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time Signature) 2/4 4. อัตราความเร็ว (Tempo) ♩ = 100 – 130 5. องค์ประกอบดนตรี - รูปแบบทำนอง (Melodic Pattern) และรูปแบบจังหวะ (Rhythmic Pattern) 6. คีตลักษณ์ (Form) - AB 7. ทักษะเครื่องกระทบ - Sticking	ขั้นนำ 1. ผู้สอนแนะนำการใช้ Body Percussion ตบมือ ตบเท้า นักเรียนและให้นักเรียนทำตาม 2. ผู้สอนให้ผู้เรียนร้องเพลงกำมือและทำท่าทางประกอบเพลงกำมือ - ทำมือขึ้นไว้ด้านหน้าแล้วตบมือไปรอบ ๆ ข้อมือขึ้นแล้วโบกขวา-ซ้าย สองรอบ - ทำท่าทางทั้งสองข้างออกแล้วชูแขนขึ้นเหนือศีรษะและลงแนบลำตัว ทำท่าทางนี้มาและทำท่าทางขึ้นลงอีกครั้ง สดุดท้ายข้อมือขึ้นเหนือศีรษะและลงแนบลำตัว สามารถดูตัวอย่างวิธีการออกกำลังกายจากคลิปวิดีโอในหัวข้อสื่อการเรียนรู้ ขั้นสอน 1. ผู้สอนร้องเพลงกำมือให้ผู้เรียนฟัง 2 – 3 รอบและให้ผู้เรียนร้องตามพร้อมตบมือเป็นจังหวะตบ (หรือเปิดคลิปวิดีโอจากชุดกิจกรรม Body Percussion เพลงกำมือ) 2. ผู้สอนให้ผู้เรียนตบมือเป็นทำนองเพลงกำมือจากนั้นค่อยให้ผู้เรียนดูโน้ตเพลงกำมือ 3. เมื่อผู้เรียนทำโน้ตเพลงกำมือได้แล้วให้ผู้เรียนเลือกใช้มือ (Sticking) โดยใช้วิธีการทำตามครู (Call and Respond) แล้วจึงให้นักเรียนลองทำด้วยตนเองจากนั้นจึงอธิบายคำโน้ตดนตรี 4. ผู้สอนอธิบายเรื่องคำของคำโน้ต และ อัตราจังหวะ 2/4 สัญลักษณ์ความดัง-เบา (Dynamics) mf, f และการค่อยๆ ดังขึ้น (Crescendo) 5. ผู้สอนสาธิตร่างกายสร้างจังหวะโดยใช้รูปแบบทำนองและรูปแบบจังหวะให้ผู้เรียนดูตามลำตัวและให้ผู้เรียนลองบรรเลงไปด้วยกัน 6. ให้ผู้เรียนแบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยให้ผู้เรียนกลุ่มที่ 1 ปฏิบัติร่างกายสร้างจังหวะเป็นรูปแบบทำนอง และให้ผู้เรียนกลุ่มที่ 2 เป็นรูปแบบจังหวะ 7. ให้ผู้เรียนปฏิบัติร่างกายสร้างจังหวะพร้อมกับการร้องเพลง ขั้นสรุป 1. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนดูโน้ต และ ให้ผู้เรียนตอบให้ถูก 2. ผู้สอนให้ผู้เรียน Body Percussion บรรเลงเป็นรูปแบบทำนอง และ รูปแบบจังหวะ พร้อมกันอีกครั้งหนึ่ง	1. หนังสือชุดกิจกรรม Body Percussion เพลงกำมือ 2. คลิปวิดีโอจังหวะ 3. การ์ดจังหวะ (Rhythm Card) เพลงกำมือ 4. คลิปวิดีโอออกกำลังกาย 5. สื่อการเรียนรู้จากสื่อออนไลน์	1. ผู้เรียนใช้ร่างกายสร้างจังหวะได้อย่างถูกต้อง 2. ผู้เรียนตบมือได้ตรงจังหวะ 3. ผู้เรียนตอบคำถามเรื่องคำของคำโน้ตในเพลงกำมือได้อย่างถูกต้อง 4. สังเกตการบรรเลงความดัง-เบา (Dynamics) mf, f และการค่อยๆ ดังขึ้น (Crescendo) ของผู้เรียน	1. ผู้สอนนำการ์ดจังหวะมาช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจจังหวะก่อนการเรียนรู้ได้ 2. ผู้สอนปรับใช้ร่างกายสร้างจังหวะเฉพาะท่าได้ ประเมินจากความสามารถของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียนแต่ละชั้นเรียน 3. ผู้สอนสามารถเสริมท่วงท่าบริหาร หรือแนะนำท่วงท่าการออกกำลังกายเข้าจังหวะมาปรับใช้ได้ด้วยก็ได้

ภาพที่ 2 แผนการสอนรายคาบ

เพลงดังดอกไม้บาน

● = 76 - 102

Single Stroke Roll

องค์ประกอบที่ 4 บทเพลงไทย โดยเนื้อหาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะประกอบไปด้วยเพลงไทยทั้งหมด 8 บทเพลง ประกอบด้วย 1) เพลงกำมိုး 2) เพลงกรรไกร ไช้ ผ้าไหม 3) เพลงเต่า 4) เพลงลิง 5) เพลงมอญซ่อนผ้า 6) เพลงดังดอกไม้บาน 7) เพลงงูกินหาง และ 8) เพลงลาวกระทบไม้ ซึ่งบทเพลงทั้งหมดเป็นเพลงที่ผ่านการคัดเลือกของตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูล และได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว กล่าวคือ เป็นเพลงที่ใช้ภาษาไทย เนื้อหาและคำร้องแสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีจุดเด่นของแต่ละเพลงที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ทำนองมีความสนุกสนาน เหมาะสมสำหรับการเรียบเรียงเสียงประสานและเรียบเรียงจังหวะในรูปแบบใหม่ให้ตรงกับพัฒนาการในการเรียนรู้ดนตรีของเด็กและสัญลักษณ์ร่างกายสร้างจังหวะ อีกทั้งผู้วิจัยได้คัดเลือกบทเพลงเพื่อช่วยเสริมสร้างประโยชน์ในบทบาทต่างๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนรู้วิชาดนตรี สามารถแบ่งความสัมพันธ์ของเพลงและวิชาอื่นๆ ได้ 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มการบูรณาการกับวิชาพลศึกษา โดยใช้บทเพลงกำมိုးเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบและสถานที่ในการจัดกิจกรรมเป็นการออกกำลังกายในสนามกีฬาได้ 2) กลุ่มการฝึกความคิดสร้างสรรค์เสริมสร้างไหวพริบโดยใช้เพลงเต่าและเพลงลิงเพื่ออธิบาย

ลักษณะท่าทางของสัตว์ 3) กลุ่มการนำเพลงประกอบการละเล่นไทย เช่น เพลงกรรไกร ไข ผ้าไหม เพลงมอญซ่อนผ้า และเพลงงูินทางเพื่อสอดแทรกความรู้ในเรื่องการละเล่นเด็กไทยและยังทำให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการเล่นของคนไทยสมัย ก่อนโดยผู้สอนสามารถนำเอาเรื่องกระทมาใช้ในการสร้างจังหวะประกอบการละเล่น และยังแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักเอกลักษณ์ของเครื่องกระทชนิดต่างๆ ที่ผู้สอนต้องการนำเสนอได้ และ 4) กลุ่มการแนะนำและเอกลักษณ์ของเครื่องหมายกำหนดจังหวะ โดยนำเพลงดังดอกไม้บานที่ต้นฉบับใช้เครื่องหมายกำหนดโดย ทุกกิจกรรมมีความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผน อีกทั้งยังเปิดกว้างให้ผู้สอนเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียน สร้างความสนุกสนานในการทำกิจกรรม เรียนรู้การฝึกซ้อมและทำงานร่วมกับผู้อื่น และยังได้รับความรู้ความเข้าใจด้านองค์ประกอบดนตรีด้านสาระทางดนตรี มีพัฒนาการด้านทักษะเครื่องกระทขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือและงานวิจัยเกี่ยวกับการนำเพลงที่คุ้นเคยมาใช้สร้างความเข้าใจในการสอนดนตรี (Thuntaweche, 2014 ; Phattanawerangkul, 2016) โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักสัญลักษณ์ ทำให้เข้าใจองค์ประกอบดนตรีและทักษะเครื่องกระทขั้นพื้นฐานเท่านั้น ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็วจากการเข้าใจบทเพลง อีกทั้งหากครูผู้สอนเล่าเรื่องราวหรือประวัติเพลงให้ผู้เรียนฟังจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเล่นเพลงนั้นๆ

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าบทเพลงที่ผู้เรียนคุ้นเคยจะมีส่วนสำคัญอย่างมากในการเรียนรู้ดนตรี ด้านผู้เรียนจากการนำไปทดลองใช้พบว่าผู้เรียนให้ความสำคัญกับบทเพลงที่ตนรู้จักเป็นอย่างมาก เพราะคุ้นหูและเคยได้ยิน และหากผู้เรียนสามารถร้องเพลงกิจกรรมนั้นผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติได้โดยง่าย เห็นได้ว่าชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะนั้นสามารถนำเอากิจกรรมการละเล่นไทยมาใช้ได้จริง ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ เข้าใจในเนื้อหาดนตรีและทักษะเครื่องกระทขั้นพื้นฐานผ่านการสร้างสรรค์แผนการเรียนรู้ อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับเพลงไทยได้มากขึ้นอีกด้วย โดยองค์ประกอบทั้งหมดที่ผู้วิจัยกล่าวมาถูกรวบรวมกันเป็นชุดกิจกรรมโดยผ่านการสร้างสื่อที่ใช้เพิ่มเติม มีการจัดทำคลิปวิดีโอเพื่ออธิบายแผนการสอนแต่ละแผนรวมถึงวิธีการใช้โน้ตร่างกายสร้างจังหวะเพื่อให้ผู้ใช้ได้เข้าใจและเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน โดยแต่ละคลิปวิดีโอที่จัดทำขึ้นนั้นสอดคล้องกับชุดกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งตอบสนองต่อผลการสำรวจความต้องการจำเป็นที่ผู้วิจัยได้สอบถามข้อเสนอแนะจากครูดนตรีในการจัดทำชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ และสอดคล้องกับหลักการในการสร้างชุดการสอน (Kaunhavech, 2000) ที่กล่าวว่าจะชุดการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น จึงถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมการใช้สื่อการสอนแบบประสมโดยอาศัยระบบบูรณาการสื่อหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์กับการจัดการเรียนรู้ดนตรีให้มากที่สุด

3. ผลจากการตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ จากการตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน พบว่า ภาพรวมคุณภาพชุดกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยสามารถแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเครื่องกระท 4 ท่าน มีความเห็นตรงกันว่าจัดทำชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะเป็นสิ่งที่น่าสนใจในวงการดนตรีศึกษา ถือเป็นเรื่องใหม่ที่มีการเพลงไทยเป็นเพลงหลักในการเรียนซึ่งเป็นสิ่งควรค่าแก่การศึกษา อีกทั้งยังถือเป็นประโยชน์แก่การเรียนรู้เครื่องกระทสำหรับเด็ก โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่านให้ความเห็นตรงกันว่าควรมีคลิปวิดีโอที่ใช้อธิบายแผนการสอนและเป็นสื่อการเรียนเพื่อเปิดให้ผู้เรียนได้เข้าใจท่าทางการปฏิบัติร่างกายสร้างจังหวะ โดยมีดนตรีประกอบอย่างถูกต้อง และสามารถใช้อธิบายให้ครูผู้ใช้งานมีความเข้าใจตรงกัน ทางด้านการใช้สีสันทในการช่วยเรื่องของการจำและการเรียนรู้ในต้นนี้ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 ให้ความเห็นว่าการใช้สีสันทในการระบุโน้ตร่างกายสร้างจังหวะนั้นเป็นเรื่องที่เหมาะสมแต่ควรศึกษาการเลือกสีสันทที่ใช้ให้สอดคล้องกับสำคัญของแต่ละทักษะที่ปฏิบัติด้วย ด้านทักษะเครื่องกระททุกท่านเห็นว่าทักษะที่ผู้วิจัยเลือกใช้นั้นมีความเหมาะสมต่อช่วงวัยของผู้เรียน และให้คำแนะนำว่าควรมีความท้าทายและสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจโดยบทเพลงมีความเหมาะสมกับการปฏิบัติร่างกายสร้างจังหวะและทักษะเครื่องกระท ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 และ 2 ให้ความเห็นว่าทักษะเครื่องกระทขั้นพื้นฐานสามารถเพิ่มได้มากขึ้นหากมีการนำไปทดลองใช้และพัฒนาต่อไป โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินหนังสือสำหรับเด็กที่ครูผู้สอนดนตรีสามารถนำมาใช้ในห้องเรียนได้โดยเหมาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมและมัธยมต้น ซึ่งวิจัยเล่มนี้มีการประเมินคุณภาพรูปร่างภายนอกของตัวหนังสือก่อนการคัดเลือก เพื่อให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการรับรู้ของผู้เรียนมากที่สุด ผลการวิจัยพบว่า หนังสือเนื้อหาหลายเล่มที่ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเป็นที่รู้จัก สามารถนำมาปรับใช้กับการ

สอนดนตรีโดยครูผู้สอนนั้นถือเป็นส่วนสำคัญในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตน (Adams, 1943) ผู้วิจัยจึงได้มาเป็นองค์ประกอบของหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะรูปเล่ม

ส่วนที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก 3 ท่าน มีความเห็นว่าการจัดทำชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมีความเหมาะสมกับผู้เรียนทั้งปฐมวัยและระดับชั้นประถมโดยสามารถพัฒนาต่อยอดได้เพราะกิจกรรมเหมาะกับทุกเพศ ทุกวัย ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของโน้ตร่างกายสร้างจังหวะว่าควรมีการบันทึกโน้ตแต่ละตัวสูงต่ำให้แตกต่างอย่างชัดเจน โดยเรียงตามสรีระร่างกายจากสูงลงต่ำคือ ตีตั่ว ตบมือ ตบตัก และย่อเท้า เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติทำให้ผู้เรียนเกิดความจำที่ดี ด้านแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าควรกำหนดแนวคิดและจุดประสงค์ให้ชัดเจน โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยจัดทำเรียงลำดับจากง่ายทำหายขึ้นมีความเหมาะสมและยังส่งผลต่อมีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านดนตรีและทักษะด้านการควบคุมร่างกายของผู้เรียน อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 แนะนำให้นำเสนอกิจกรรมที่เน้นการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติดนตรีและท่าทางในการเคลื่อนไหวให้มากขึ้นเพื่อสอดคล้องกับจินตนาการและพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละวัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำคำแนะนำมาวิเคราะห์เพิ่มเติม แก้ไขปรับปรุงจัดทำตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน และพัฒนามาแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบในชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะโดยใช้เพลงไทยสำหรับเด็กเพื่อเสริมสร้างทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยที่กล่าวถึงผลจากการใช้งานจากการพัฒนาสื่อการสอนโดยครูเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนารูปแบบการสอนผ่านประสบการณ์ตรงของครูแต่ละท่าน และงานวิจัยเกี่ยวกับความสำคัญของการสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเนื่องจากความสามารถของครูส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ดีของผู้เรียน (Tharaworn, 2015)

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีส่วนสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้จากชุดกิจกรรม โดยวิธีการสอนของครูเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บทเรียนนั้นเกิดความน่าสนใจ เนื่องด้วยมีบทเพลงบางเพลงที่ผู้เรียนไม่รู้จักการทำความเข้าใจในเนื้อหา การร้องเพลง หรือการใช้สื่อของครูจึงมีผลหากซึ่งถ้าผู้สอนอธิบายเนื้อหาจะลึกเกินไปจะทำให้ผู้เรียนขาดสมาธิและหากเน้นการปฏิบัติอาจทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับความรู้ด้านองค์ประกอบของดนตรีตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วน อีกทั้งครูยังสามารถนำความคิดสร้างสรรค์จากประสบการณ์ของตนมาปรับใช้กับแผนการจัดการเรียนรู้ร่างกายสร้างจังหวะได้ ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีการทำความเข้าใจการใช้ชุดกิจกรรม ศึกษาองค์ความรู้อื่นๆ ที่ต้องการจะสอนร่วมด้วยก่อนการนำไปใช้ และมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ สื่อการสอนเป็นอย่างดี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่แผนการจัดการเรียนรู้กำหนดไว้ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย ด้านสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของครูดนตรีจำนวนร้อยละ 51.9 มีปัญหาด้านจำนวนของนักเรียนที่มีมากเกินไปในห้องเรียน ครูร้อยละ 40.70 นั้นไม่ทราบแหล่งที่มีของกิจกรรม ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องการได้ ครูร้อยละ 39.3 เห็นว่า นักเรียนไม่ให้ความสนใจในการเรียนดนตรี และครูดนตรีร้อยละ 25 มีความสนใจในการนำกิจกรรมดนตรีมาใช้ร่วมกับการสอนกับเนื้อหาปกติ แต่ไม่สามารถหาตัวอย่างกิจกรรมทางดนตรีที่เหมาะสมได้ ด้านความสนใจในการใช้กิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะพบว่าครูร้อยละ 86.7 เคยนำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ดนตรี ครูร้อยละ 96.7 เห็นว่ากิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมีความสัมพันธ์และส่งผลดีต่อการเรียนรู้ทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐาน และครูร้อยละ 100 ให้ความเห็นตรงกันเกี่ยวกับการนำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาปรับใช้ในการสอนดนตรีทั่วไป นอกจากนี้ ร้อยละ 100 ให้ความเห็นตรงกันว่ากิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะส่งผลดีต่อการเรียนรู้และมีความสัมพันธ์กับการเรียนดนตรี อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เครื่องกระทบได้ การจัดทำชุดกิจกรรมเป็นสิ่งที่น่าสนใจและมีความต้องการนำมาเลือกใช้งานในด้านการสอนดนตรีต่อไป

ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของครูดนตรีได้โดยมีรูปแบบเป็นหนังสือ แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ คือ 1) โครงการสอนระยะยาว 2) แผนการสอนรายคาบ 3) เนื้อหาดนตรี คือ (1) สารทางดนตรี ประกอบด้วยโน้ตรูปแบบทำนองและโน้ตรูปแบบจังหวะ (2) ทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยทางเลือกใช้มือและชิงเกล

สโตรโครล และ 4) บทเพลงไทย ซึ่งถูกเรียบเรียงขึ้นใหม่และจัดเรียงเนื้อหาให้เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน โดยชุดกิจกรรมได้ผ่านการประเมินจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเชิงคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ต้นแบบชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะโดยใช้เพลงไทยสำหรับเด็ก เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจด้านจังหวะ และทักษะเครื่องกระทบขั้นพื้นฐานสำหรับครูประถมศึกษาที่สามารถนำไปพัฒนาเป็นชุดการสอนดนตรีในด้านอื่นๆ ต่อไป
2. ได้ผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรีใหม่ได้แก่ บทเพลงร่างกายสร้างจังหวะจากบทเพลงไทย จำนวน 8 เพลง และรูปแบบโน้ตร่างกายสร้างจังหวะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถสร้างความเข้าใจเบื้องต้นให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา อันจะนำไปสู่การเรียนรู้โน้ตดนตรีสากลแบบมาตรฐานได้ในอนาคต
3. ได้ทราบความต้องการจำเป็นและปัญหาของครูในการนำกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะมาใช้สอนในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. หากมีการนำตัวชี้วัดด้านดนตรีเข้ามาเป็นหลักเกณฑ์ในการจัดทำชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะจะสามารถนำเข้าไปปรับใช้กับการเรียนการสอนในห้องเรียนได้สอดคล้องมากยิ่งขึ้น
2. หากมีการจัดทำหนังสือชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะเพื่อประโยชน์ด้านอื่นที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในบริบทประเทศไทย เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงไทยเดิม เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง นำมาสร้างสรรค์โดยปรับใช้กับแผนการสอนที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น หรือผู้สนใจจัดทำแผนการสอนใหม่จะเป็นการพัฒนาการใช้งานแผนการสอนเพื่อการเรียนรู้ดนตรีต่อไป
3. การจัดทำชุดกิจกรรมร่างกายสร้างจังหวะนั้นสามารถพัฒนาการเสริมสร้างทักษะด้านอื่นโดยใช้ร่างกาย เช่น การพัฒนาทักษะพื้นฐานเครื่องเป่าเบื้องต้นเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ลมที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับจังหวะของบทเพลง อีกทั้งหากมีการนำมาใช้กับองค์ประกอบดนตรีอื่นและพื้นฐานเครื่องดนตรีชนิดอื่นทำให้สามารถประยุกต์ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อเครื่องดนตรี เป็นการบูรณาการกิจกรรมให้สอดคล้องกับองค์ความรู้วิชาต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะพื้นฐานที่สำคัญดังที่กล่าวมาและยังส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเตรียมความพร้อมก่อนการเล่นเครื่องดนตรีที่ดี

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการต่อยอดกิจกรรมดนตรีให้มีลักษณะโดดเด่นของแต่ละบทเพลง หรือเรียบเรียงตามจุดประสงค์ที่สามารถช่วยปลูกฝังให้เด็กไทยเกิดความสนใจในจุดเด่นของประเทศไทย เช่น ชุดกิจกรรมดนตรีอนุรักษ์ภาษาไทย ชุดกิจกรรมดนตรีอนุรักษ์กลอนไทย ชุดกิจกรรมดนตรีอนุรักษ์การละเล่นไทย ชุดกิจกรรมดนตรีอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวไทย เป็นต้น เพื่อให้ได้ความหลากหลายในการเรียนรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และรู้จักคุณค่าและเกิดความรักและหวงแหนศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ข้อจำกัดการวิจัย

1. เนื่องจากชุดกิจกรรมจัดทำขึ้นเป็นภาษาไทย หากมีการแปลเป็นภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมให้ชาวต่างชาติหรือผู้เรียนคนไทยเรียนในโรงเรียนนานาชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักได้เข้าใจ และเป็นการเผยแพร่คุณค่าความเป็นไทยให้ผู้เรียนหลากหลายเชื้อชาติ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเรื่องที่ควรได้รับการต่อยอดเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เพลงไทยในอนาคต
2. ข้อจำกัดด้านเครื่องดนตรี เนื่องจากชุดกิจกรรมเล่มนี้ตอบสนองแก่ผู้เรียนเครื่องกระทบและเน้นเฉพาะองค์ประกอบดนตรีด้านการบรรเลงจังหวะเป็นหลัก องค์ประกอบด้านการร้องและพื้นฐานเครื่องดนตรีประเภท ดีด สี เป่า จึงไม่ได้มีการเน้นมากนัก หากผู้สนใจจะนำชุดกิจกรรมเล่มนี้ไปต่อยอดเพื่อเพิ่มประโยชน์ด้านอื่น ถือเป็นแนวคิดที่ดีและเป็นการพัฒนาชุดกิจกรรมเล่มนี้ให้ได้ประโยชน์ในหลายด้าน

References

- Adams, J. B. (1943). *A Survey and Evaluation of Children's Books About Music*. University of Southern California. USA : Proquest LLC.
- Ahokas, J. R. (2015). *Brain and Body Percussion; The Relationship Between Motor and Cognitive Functions. (Unpublish Master's Thesis)*. University of Jyväskylä, Finland.
- Ajiro, K., and Okada, T. (1985). *A Hundred Pieces for Snare Drum*. Tokyo : Kyodo Ongaku Shuppansha.
- Bunjongsin, O. (1995). *Kānsōñ dontri nai radap prathom suksā [Elementary music teaching]*. Bangkok : Chulalongkorn University Press.
- Chantavanich, S. (2009). *Withikāñ wichai chaeng khunnaphap [Qualitative Research]*. Bangkok : Chulalongkorn University Press.
- Chuppunnarat, Y., Laovanich, V., Laovanich, M. and Saibunmi., S. (2020). *Music Education Management in Thailand: An Analysis of Stakeholder Requirments. The International Journal of Educational Organization and Leadership*. 27(2),71-87.
- Cook, G. (1997). *Teaching Percussion*. 2nd Ed. America : Schirmer Books.
- Dechakupt, Y. (1999). *Kānsuksā pathommawai [Early childhood educational]*. Bangkok : AB Graphic Design.
- Filz, R. (2011). *Body Percussion Sounds and Rhythms*. Germany : Alfred Music Publishing.
- Goodkin, D. (2002). *Sound Ideas Activities for The Percussion Circle*. USA : Alfred Music Publishing.
- Jirasatit, S. (1994). *Kitchakam khao changwa [Rhythmic Activities]*. Bangkok : Kasetsart University Press.
- Kaunhavech, B. (2000). *nawattakam kānsuksā*. Bangkok : Faculty of Education Srinakharinwirot University.
- Laithong, C. (2017). *Phonkāñchai chut bæp fuk tam næōkhith khōñg khāñ 'ōfō phūā phatthana khwām khaochai thāñ dāñ changwa khōñg nakriān wong yōthawāthit radap prathom suksā [Effects of using exercises based on Carl Orff's Approach to develop rhythmic understanding in elementary school band students (Unpublished master's thesis)]*. Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.
- Narkwong, T. (1999). *Kānsōñ dontri samrap dek tam næōkhith khōñg Carl Orff's approach [Teaching music for children based on Carl Orff's approach]*. Bangkok : Kasetsart University Press.
- Narkwong, T. (2000). *Kānsōñ dontri samrap dek [Teaching Music for Children]*. Bangkok : Kasetsart University Press.
- Narkwong, T. (2005). *Phlēng bæp Orff [Carl Orff's Song Style]*. Bangkok : Kasetsart University Press.
- Paengkumhug, C., Sanjamsai, S., and Piasai, P. (2019). *Phon khōñg prokrām klum kānlalēn phūnbān Thai thī mī tō thaksa thāñ sangkhom khōñg dek 'ōthittik sapektram 'āyu hok - kao pī [Effects of Thai traditional group play programs on the social skills of children with autistic spectrum disorder aged six to nine years old]*. *Suthiparithat*. 33(106),195-208.
- Peebung, P. (2016). *Rūdimeñ kap kānphatthana thaksa phu lenkon 'ong [The Use of Rudiments to Develop Drummers' Skill]*. *Journal of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University*. 7(2),214-226.
- Percussive Arts Society. (1984). *The 40 Percussive Arts Society International Drum Rudiments*. Retrieved October 2020, from https://www.pas.org/docs/default-source/pasic-archives/rudiment_1.pdf.
- Phattanawerangkul, A. (2016). *Darun duriyāñ [Thai Piano Pieces for Children]*. Bangkok : Chulabook.
- Podemski, B. (1940). *Podemski's Standard Snare Drum Method*. USA : Mill Music. INC.
- Romeo, F. J. (2013) *Science & Art of Body Percussion: A Review*. Unpublished manuscript, Department of Innovation and Didactic Training. Spain : University of Alicante.

- Sangsai, S. (2016). *Phonkān chat kitchakam doī chai krabūānkān rūām sāng dontri thī mī tō phruttkam soēmsāng sangkhom khōng dek ‘anubān* [Effects of using co-constructing music process on prosocial behaviors of kindergarteners]. *OJED*. 11(1),142-156.
- Stone, G. L. (1963). *Stick Control for The Snare Drummer*. USA : George B. Stone & Son, Inc.
- Suttachitt, N. (1993a). *Phruttkam kānsōn dontri* [Music Teaching Behavior]. Bangkok : Chulalongkorn University Press.
- _____. (1993b). *Kitchakam dontri samrap khru* [Music Activity for Teachers]. 2nd Edition. Bangkok : Chulalongkorn University Press.
- Tharaworn, K. (2015). *Kānpromān khwāmtoṅkān champen khōng khru phūa phatthana khwāmsāmān nai kān wat læ promānphon kānrīanru khōng nakrīan radap matthayommasuksā* [A need assessment of the teachers for developing secondary school student's learning assessment (Unpublished master's thesis)]. Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.
- Thuntaweich, M. (2014). *Kānphatthana botriān piā nō samrap nakrīan radap phūnthān thung radap klāng doī chai kān riāpriāng dontri phūnbān Thai* [Development of elementary to intermediate piano lessons using the arrangement of Thai folk music (Unpublished master's thesis)]. Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.
- Tongkarpanit, p. (2018). *Chut kānsōn nōt læ kānchai dontri prakōp phūa phatthanākān rīan kānsōn khruāng krathop* [The Develop of Teaching Percussion Using the Note Arrange Instructional and the Musical Composition]. *Rangsit Music Journal*. 13(2),31-44.